

betydning for den pågældende straffesag. Det er således ikke afgørende, om den pågældende på tidspunktet for den strafbare handling – volden eller truslen eller andre former for forulempelser mod vidnet – har været afhørt af politiet eller er indkaldt til at afgive forklaring i retten.

Derimod er det en forudsætning, at den strafbare handling begås i anledning af den forventede forklaring over for politiet eller i retten eller på grund af en allerede afgivet forklaring til politiet eller i retten.

Strafbare forulempelser i anledning af forklaringer til politiet eller i retten sker ofte over for medgerningsmænd i en straffesag, der i større eller mindre omfang aflægger tilståelse, også om andres andel i overtrædelsen

Medgerningsmanden har undertiden status som vidne i de tilfælde, hvor sagen for den pågældende er afgjort med endelig dom, typisk som tilståelses-sag. I andre tilfælde har vedkommende status som medtiltalt i samme sag, eller der verserer en særskilt sag, måske begrundet i andre forhold. Behovet for at beskytte den pågældende må imidlertid anses for at være det samme, hvadenten forklaringen afgives som vidne eller med status som sigtet/tiltalt. Derfor er udtrykket »vidne« ikke anvendt i selve lovteksten. I stedet tales om en persons forventede eller allerede afgivne forklaring til politiet eller i retten.

Men også vidner i civile sager må omfattes af den særlige vidnebeskyttelse. Formentlig vil tilfældene her være sjældnere, men der kan tænkes situationer, hvor et vidne trues forud for en forklaring i en civil retssag eller udsættes for efterfølgende repressalier. Der kan f.eks. nævnes den situation, hvor et vidne er indkaldt til at afgive forklaring i en fogsagsag rettet mod en eller flere kriminelt belastede personer, eller som vidne i en sag med kontraktmæssig uenighed, d.v.s. af formueretlig karakter, hvor sagen er anlagt af eller mod en eller flere stærkt belastede kriminelle personer.

Også den omfattede personkreds *nærmeste* må omfattes af vidnebeskyttelsen. Der kan henvises til, at hensynet til vidnet selv sidestilles med hensynet til vidnets nærmeste i vidnefritagelsesreglen i retsplejelovens § 171. Angreb og forulempelser mod de nærmeste vil kunne tænkes anvendt for på den måde at tvinge eller søge at påvirke et vidne til en bestemt handlemåde eller i form af efterfølgende repressalier. Det må fortsat være et krav, at forulempelsen over for vidnets nærmeste har sammenhæng med vidnets deltagelse i den konkrete straffesag eller civile sag.

En vurdering af *den tidsmæssige afgrænsning af beskyttelsesbehovet* må resultere i, at beskyttelsen i straffesager indtræder, så snart den strafbare hand-

ling er begået, og den pågældende person herefter er én, som kan afgive forklaring og dermed afgive oplysninger, der er af betydning for straffesagen. Fra dette tidspunkt kan der f.eks. blive rettet trusler mod vidnet for at påvirke vidnets forklaring i det videre sagsforløb, eventuelt således at vidnet trues til tavshed. Beskyttelsen af vidnet må fortsætte under hele straffesagen, d.v.s. tillige under en eventuel ankebehandling, og også efter straffesagens afslutning er der behov for en opretholdelse af vidnebeskyttelsen. Der kan her indtræde handlinger, hvorefter vidnet udsættes for repressalier – f.eks. i form af vold eller hærværk – i anledning af en afgivet forklaring i en straffesag. Der bør derfor ikke fastsættes særlige regler om den tidsmæssige afslutning af vidnebeskyttelsen. Alle strafbare forulempelser foretaget over for et vidne, der har sammenhæng med vidnets deltagelse i en straffesag, bør være omfattet af en særlig regel om vidnebeskyttelse.

I civile sager vil det ligeledes være uhensigtsmæssigt at operere med nogen fast tidsmæssig afgrænsning af beskyttelsen af vidnerne. Her vil et let konstaterbart tidspunkt være, når den pågældende er indkaldt til at afgive forklaring i retten i en civil sag, men vidnebeskyttelsen må også her i princippet antages at indtræde tidligere, når det er sikkert, at den pågældende person er en, der kan afgive forklaring og dermed afgive oplysninger, der er af betydning for sagen. For så vidt angår den videre beskyttelse af vidnet i civile sager, er der her på tilsvarende måde som i straffesagerne et behov for at lade vidnebeskyttelsen følge hele sagen. Og således, at der også efter den civile sags afslutning gælder en særlig vidnebeskyttelse.

Behovet for en vidnebeskyttelsesregel består som nævnt ovenfor særligt ved *forbrydelsestyperne* vold, trusler, ulovlig tvang, samt måske også med hensyn til hensynsløs farefremkaldelse og hærværk. Men også andre straffebestemmelser kunne tænkes aktuelle, hvor den strafbare handling har været rettet mod et vidne. Således kunne et tyveri efter straffelovens § 276 blive begået som udtryk for en straffe- eller hævnaktion i forhold til et vidne, som stod over for eller havde afgivet forklaring i en straffesag eller en civil sag.

Der er i den foreslåede bestemmelse foretaget en afgrænsning af det strafbare gerningsindhold til de bestemmelser, der som nævnt oven for er de typiske ved udøvelse af pression eller repressalier over for vidner. Med udtrykket »eller på anden måde begår en strafbar handling« er det tilkendegivet, at også andre strafbare handlinger kan komme på tale som omfattet af den skærpede vidnebeskyttelsesregel. F.eks. vil bestemmelsen kunne finde anvendelse,